

Αθήνα, 18.7.2010

**Παρατηρήσεις επί της πράξης 707/2010 του VI Τμήματος του
Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Η πράξη 707/2010 του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου διατυπώνει στη μείζονα πρότασή της περί της έκτασης του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των συμπληρωματικών συμβάσεων εργασιών (ΣΣΕ) σε δημόσια έργα, τη θέση ότι σε προσυμβατικό έλεγχο υπάγονται όλες οι συμπληρωματικές συμβάσεις των οποίων η αρχική σύμβαση υπήχθη σε προσυμβατικό έλεγχο **ανεξαρτήτως ποσού**. Και αυτό διότι, κατά το σκεπτικό, οι συμπληρωματικές συμβάσεις δεν είναι αυτοτελείς συμβάσεις αλλά αποτελούν παρακολούθημα της κύριας σύμβασης, καθώς και για μια σειρά άλλων λόγων που εκτίθενται στο σχετικό σκεπτικό. **Η μείζων αυτή πρόταση διατυπώνεται πλέον εφ' όλων των πράξεων που εκδίδει το VI Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επομένως πρόκειται περί παγιωμένης θέσης.**

Κατά συνέπεια, θα πρέπει να θεωρείται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο **μετέβαλε τη νομολογία του** επί του προκείμενου ζητήματος. Η προηγούμενη παγίως κρατούσα επί αρκετά έτη θέση του ήταν, ότι σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας υπάγονται οι συμπληρωματικές συμβάσεις είτε εάν αυτοτελώς υπερέβαιναν το κατά περίπτωση ισχύον ποσοτικό κατώφλι ελέγχου είτε εάν αυτοτελώς δεν υπερέβαιναν το εν λόγω κατώφλι, όμως το υπερέβαιναν αθροιστικά με την αρχική σύμβαση και η αρχική σύμβαση δεν είχε υπαχθεί σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας. Επομένως, σύμφωνα με τη μέχρι προσφάτως κρατούσα άποψη, συμπληρωματικές συμβάσεις που δεν υπερέβαιναν το ποσοτικό κατώφλι ελέγχου, η δε αρχική είχε υποστεί προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας, δεν υπόκειντο σε προσυμβατικό έλεγχο. **Πλέον, αυτό δεν ισχύει: Όλες οι συμπληρωματικές συμβάσεις υπάγονται σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας ανεξαρτήτως ποσού. Η μοναδική εξαίρεση, όπως συνάγεται κατ' αντιδιαστολή, είναι όταν η αρχική σύμβαση δεν υπαγόταν σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας και, αθροιστικά συμπληρωματική και αρχική, δεν υπερβαίνουν το ποσοτικό κατώφλι ελέγχου, όπως αυτό ορίζεται κάθε φορά νομοθετικώς.**

Τέλος, δεν πρέπει να προκαλείται σύγχυση με την πρόσφατη επέκταση μέσω του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» του πεδίου προληπτικού ελέγχου νομιμότητας των συμβάσεων των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων τους. Σύμφωνα με το άρθρο 278 § 1 & 2 του ν. 3852/2010 («ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»):

«1. Για τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων και των συμβάσεων υλοποίησης των διετών προγραμμάτων δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων, που συνάπτουν οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, προϋπολογιζόμενης δαπάνης, χωρίς Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ποσού εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ και μέχρι ποσού πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά προληπτικός έλεγχος νομιμότητας αυτών, πριν από τη σύναψή τους, από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών τους.

2. Για τις συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό, χωρίς Φ.Π.Α., των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά, πριν τη σύναψή τους, έλεγχος νομιμότητας από το καθ' ύλην αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 7 του π.δ. 774/1980, όπως ισχύει.»

Οι ανωτέρω διατάξεις, σύμφωνα με την ακροτελεύτια διάταξη του άρθρου 286 του ίδιου νόμου, έχουν έναρξη εφαρμογής την 1.1.2011.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις του Καλλικράτη αφορούν τον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας των **αρχικών** συμβάσεων των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων τους και όχι των συμπληρωματικών. Πρόκειται για νομοθετική ρύθμιση που κατεβάζει το όριο προληπτικού ελέγχου από το Κλιμάκιο του Ελ. Συνεδρίου στις € 500.000, από δε τον Επίτροπο στις € 100.000. Αντιθέτως, η πράξη 707/2010 του VI Τμήματος του Ελ. Συνεδρίου **αφορά αποκλειστικά και μόνο τις συμπληρωματικές συμβάσεις** και αποτελεί **δικαστική ερμηνεία και όχι νομοθετική ρύθμιση**. Ως προς το ζήτημα του ελέγχου των συμπληρωματικών συμβάσεων υφίσταται νομοθετικό κενό, για τον λόγο δε αυτό αφήνεται μεγάλο περιθώριο ερμηνευτικής διαμόρφωσης των ορίων ελέγχου από τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με εκτίμηση,

Σταμάτης Σ. Σταμόπουλος.